

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України «Про внесення змін до статті 49
Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку обчислення
строків давності притягнення до кримінальної відповідальності»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

За загальним правилом, встановленим у статті 49 Кримінального кодексу України, особа звільняється від кримінальної відповідальності, якщо з дня вчинення нею кримінального правопорушення і до дня набрання вироком законної сили минули встановлені цією статтею строки (від 2 до 15 років залежно від тяжкості кримінального правопорушення).

Такий підхід загалом є правильним, втім наявний підхід створює умови, за яких сторона захисту може свідомо затягувати процес досудового розслідування та/або судового розгляду, зловживаючи процесуальними правами та порушуючи процесуальні обов'язки з метою унеможливлення ухвалення вироку у справі до спливу строків давності притягнення до кримінальної відповідальності.

Одним із таких поширених негативних прикладів є способи затягування шляхом фіктивної мобілізації до сил оборони України.

Особливо негативними є наслідки таких дій у кримінальному провадженні щодо умисних злочинів, зокрема корупційних. Порушення принципу невідворотності покарання у цьому випадку створює відчуття безкарності в осіб, які причетні до вчинення злочинів, призводить до марного витрачання ресурсів органів досудового розслідування, прокуратури та суду, а також дискредитує усю систему кримінальної юстиції в очах суспільства.

2. Цілі та завдання законопроекту

Метою законопроекту є забезпечення невідворотності кримінального покарання за вчинення умисних кримінальних правопорушень, підвищення ефективності судового розгляду та усунення законодавчих прогалин, які дозволяють правопорушникам уникати відповідальності шляхом штучного затягування судового процесу.

3. Основні положення законопроекту

Проектом Закону пропонується внести зміни до частини другої статті 49 Кримінального кодексу України, якими запроваджуються додаткові підстави для зупинення перебігу строків давності притягнення до кримінальної відповідальності, зокрема:

- Зупинення строків у зв'язку з військовою службою особи, що вчинила кримінальне правопорушення, досудове розслідування якого здійснюється детективами Національного антикорупційного бюро України або яке було направлено до суду прокурором Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

- Визначається, що для зазначених категорій осіб перебіг давності відновлюється з дня їх звільнення з військової служби (з визначених законом підстав) або з дня відновлення судового провадження, що було зупинено з цих підстав.

- Встановлюється, що перебіг строків давності за вчинення тяжких або особливо тяжких корупційних кримінальних правопорушень зупиняється з моменту направлення до суду обвинувального акта. У такому разі перебіг давності відновлюється лише з дня винесення ухвали суду про повернення обвинувального акта.

4. Стан нормативно-правової бази у зазначеній сфері правового регулювання

Правовідносини у зазначеній сфері регулюються Кримінальним кодексом України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття та реалізація проекту Закону не призведе до збільшення видатків з Державного бюджету України.

6. Прогноз очікуваних соціально-економічних, правових та інших наслідків прийняття проекту Закону

Прийняття законопроекту сприятиме підвищенню ефективності системи кримінальної юстиції в Україні. Таке законодавче регулювання не дасть можливість зтягувати кримінальні провадження шляхом фіктивної мобілізації до Сил Оборони України.

Народні депутати України

